

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

استان شناسی کہکیلوئیہ و بویر احمد

پایہ دہم

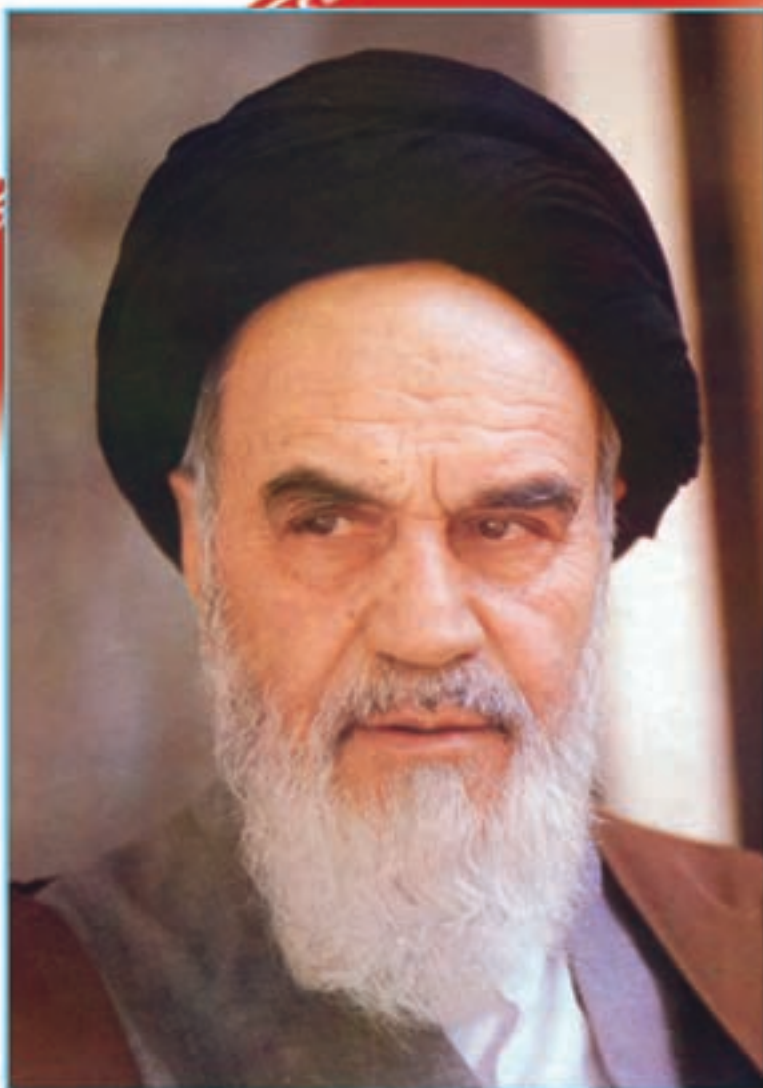
دورہ دوم متوسط

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	استان شناسی کهگیلویه و بویر احمد پایه دهم دوره دوم متوسطه - ۱۱۰۳۲۳
پدیدآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	ازدی داستار، خدامراد محمدیان، لیلزاده باقری، اصغر شیخی، کیوان نامجو و محمدرضا کاظمی (اعضای گروه تألیف) - سیداکبر میرجعفری (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی:	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - طاهره حسن‌زاده (مدیر هنری، طراح گرافیک و طراح جلد) - شهرزاد قنبری (صفحه‌آرا) - فاطمه محسنی، فاطمه صغری ذوالفقاری، مریم جعفرعلیزاده، فاطمه پزشکی، حمید ثابت کلاچاهی، سیده‌شیوا شیخ‌الاسلامی (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶۰۸۸۳، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹ وبگاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
ناشر:	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۰۴۴۹۸۵۱۶، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
چاپخانه:	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ هشتم ۱۳۹۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

نهضت برای اسلام نمی تواند محصور باشد در یک کشور و نمی تواند محصور باشد در حتی کشورهای اسلامی. نهضت برای اسلام همان دنباله نهضت انبیاست. نهضت انبیا برای یک محل نبوده است، پیغمبر اکرم اهل عربستان است لکن دعوتش مال عربستان نبوده، محصور نبوده به عربستان، دعوتش مال همه عالم است.

امام خمینی (رحمة الله علیه)

فهرست

۱	فصل اوّل : جغرافیای طبیعی استان کهگیلویه و بویر احمد
۲	درس اوّل : موقعیت جغرافیایی
۴	درس دوم : ناهمواری های استان
۹	درس سوم : آب و هوای استان
۱۴	درس چهارم : منابع طبیعی استان
۳۰	درس پنجم : مسائل و مشکلات زیست محیطی استان
۳۹	فصل دوم : جغرافیای انسانی استان کهگیلویه و بویر احمد
۴۰	درس ششم : تقسیمات سیاسی استان
۴۳	درس هفتم : شیوه های زندگی در استان
۵۳	درس هشتم : جمعیت استان
۵۶	فصل سوم : ویژگی های فرهنگی استان کهگیلویه و بویر احمد
۵۷	درس نهم : آداب و رسوم مردم استان
۶۴	فصل چهارم : پیشینه تاریخی و مفاخر استان کهگیلویه و بویر احمد
۶۵	درس دهم : پیشینه تاریخی و مفاخر استان
۶۹	درس یازدهم : نقش مردم در دفاع از کیان و مرزهای ایران اسلامی
۷۷	فصل پنجم : توانمندی های استان کهگیلویه و بویر احمد
۷۸	درس دوازدهم : قابلیت ها و جاذبه های گردشگری
۸۸	درس سیزدهم : توانمندی های اقتصادی استان
۱۰۲	فصل ششم : شکوفایی استان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی
۱۰۳	درس چهاردهم : دستاوردهای انقلاب اسلامی در استان
۱۰۷	درس پانزدهم : چشم انداز آینده استان
۱۱۰	منابع

سخنی با دانش آموزان عزیز

شاید از خود سؤال کنید که برنامه استان شناسی چه نوع برنامه‌ای است؟ هدف برنامه‌ریزان درسی از تألیف کتاب استان شناسی چیست و مطالعه این کتاب چه اهمیتی دارد؟ پاسخ ما به شما دانش‌آموز عزیز این است که کتاب استان شناسی شما را با استان محل زندگی، مسائل جغرافیایی، تاریخی، اجتماعی، مردم‌شناسی، اقتصادی و فرهنگی آن آشنا می‌کند. از طرف دیگر یکی از انتظارات تربیتی دنیای امروز، تربیت شهروندانی آگاه است. یک شهروند مطلوب، نیازمند پیدا کردن درکی همه‌جانبه از واحدهای سیاسی کشور خود و سرزمین ملی در زمینه‌های مختلف است. این برنامه به شما کمک می‌کند تا از استان محل زندگی خود نگاهی جامع و همه‌جانبه پیدا کنید. کسب بصیرت نسبت به محیط زندگی و آگاهی از خصوصیات آن‌چه در گذشته و حال و مسائل محیطی، اجتماعی و اقتصادی، فرهنگی و پیشینه تاریخی استان به شما کمک خواهد کرد تا با بحث و گفت‌وگو، بینشی عمیق از این مسائل پیدا کنید و راه حل‌های این مشکلات را بیابید.

بدون شک شما مدیران آینده جامعه خواهید بود. زندگی مدرسه‌ای باید شما را به دانش لازم برای حل مسائل جامعه مجهز کند. مکانی که شما در آن زندگی می‌کنید، توانمندی‌های مختلفی دارد؛ برای مثال، می‌توان به توانمندی‌های جغرافیایی، فرهنگی، اقتصادی و انسانی اشاره کرد. خود شما بخشی از این سرمایه و توانمندی محیط زندگی خود محسوب می‌شوید. بهره‌برداری از توانمندی‌های بالقوه یک کشور در گرو شناخت همه‌جانبه محل زندگی شما و نیز کشور است. برنامه استان شناسی به شما می‌آموزد که فرصت‌های موجود در استان شما کدام است و یا اینکه تهدیدها و ناتوانی‌ها را چگونه می‌توانید به فرصت تبدیل کنید.

فراموش نکنید که همه امکانات موجود در محیط فرصت است؛ آب و هوا، بیابان، کوه، رودخانه، جنگل، نیروی انسانی، میراث فرهنگی، صنایع دستی و خیلی چیزهای دیگر. مهم این است که بیاموزید چگونه از این فرصت‌ها در جهت سعادت خود و جامعه استفاده کنید.

آگاهی از مسائل استان موجب خواهد شد تا از علل پیشرفت و یا عقب ماندگی استان خود آگاه شوید و برای حل آن، راه حل‌های خلاق پیدا کنید.

ممکن است این سؤال در ذهن شما مطرح شود که آیا بهتر نیست آموزش درباره محیط زندگی یا موضوعات اجتماعی از محیط نزدیک آغاز شود و سپس به محیط دورتر مانند استان یا کشور بینجامد. ما در این برنامه از طریق طرح پرسش‌ها و فعالیت‌های مختلف این فرصت را برایتان فراهم کرده‌ایم.

بدون شک مطالعه شهر و استان در زمینه‌های جغرافیایی، تاریخی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، آداب و رسوم محلی نه تنها می‌تواند موجب دل‌بستگی به زادگاه و سرزمین ملی شود، بلکه این فرصت را فراهم می‌کند تا با گنجینه‌های مختلف طبیعی، انسانی، فرهنگی و فناوریانه کشور خود آشنا شوید. در این برنامه در می‌یابید که افراد زیادی چه در گذشته یا حال در استان شما برای اعتلای کشور تلاش کرده‌اند.

انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ شرایطی را فراهم کرد که دولت و مردم با احساس مسئولیت بیشتری برای پیشرفت همه‌جانبه ایران عزیز تلاش کنند. در ادامه این تلاش‌ها جهت رسیدن به قله رفیع سربلندی و شکوفایی ایران اسلامی که به همت و کوشش شما دانش‌آموزان عزیز بستگی دارد، امید است با عنایت حق تعالی و اعتماد به نفس از هیچ کوششی و خدمتی دریغ نکنید. در این راه قطعاً راهنمایی‌های مفید دبیران محترم جغرافیا بسیار سودمند خواهد بود.

به امید موفقیت شما

گروه جغرافیای دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

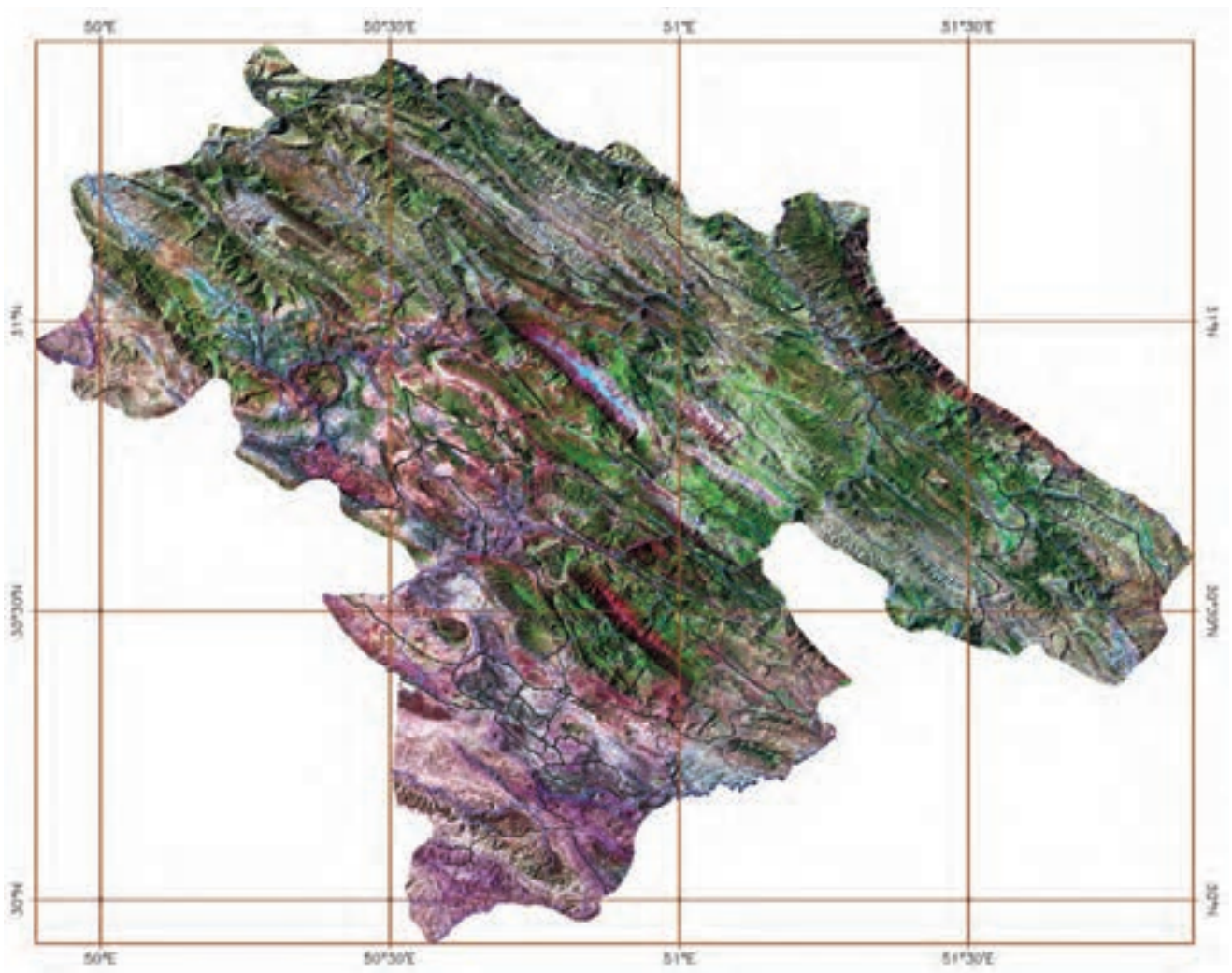

استان کهگیلویه و بویراحمد از دیدگاه مقام معظم رهبری

خدای بزرگ را سپاسگزارم که توفیق دیدار شما را به بنده عطا فرمود. از دوران جنگ که سفری به این استان کردم و به میان شما آمدم، همواره خاطره‌های شیرین شما مردم مؤمن و با اخلاص و غیور، در ذهن من بود و هست. علاوه بر آن، هرکس که اندکی در گذشته تاریخی ایران مطالعه کرده باشد، وضعیت عشایر غیور و مردم مؤمن این سرزمین و این استان قهرمان‌پرور را خواهد شناخت. بنده هم از خصوصیات شما مردم مؤمن و با اخلاص – از شجاعت‌هایتان، از مقاومت‌هایتان، از ایمانتان، از فداکاریتان در راه خدا، از ایستادگی‌تان در مقابل فرمانروایان جائز و ظالم، از مشارکت زن و مردم در سراسر این استان و در همه مسائل زندگی – مطالب زیادی شنیده و خوانده‌ام.

خدا را سپاسگزاریم که جمهوری اسلامی، قدر عشایر را در همه جای کشور و از جمله در این استان مردخیز و مردپرور دانسته است. نظام جمهوری اسلامی، برای عشایر ارزش قائل است و عشایر را به عنوان یکی از برجسته‌ترین قشرهای کشور می‌شناسند که هم در کار سازندگی و هم در کار دفاع از کشور، سهیمند. نظام، قدر این جوانان غیور و این مردان و زنان با اخلاص و مؤمن را می‌داند. شما هم متقابلاً قدر جمهوری اسلامی را شناخته و دانسته‌اید. هر رفتاری را که حکومتها با قشرهای مردم داشته باشند، مردم هم همان رفتار را با حکومتها دارند. هرگونه احساساتی که مسئولان کشور، در هر زمانی نسبت به قشرهای مختلف مردم – از جمله عشایر – داشته باشند، همان احساسات را قشرهای مردم هم نسبت به مسئولان کشور دارند. شما به مسئولان محبت و اعتماد دارید؛ مسئولان هم به شما عشق می‌ورزند و روی احساسات و ایمانتان حساب می‌کنند. این احساس، طرفینی است. خواهران و برادران عزیز من! جمهوری اسلامی برای آباد کردن این استان، تلاش و خرج زیادی کرده است. استانی که از لحاظ مواهب الهی، مانند نزولات و برکات آسمانی – باران و برف – و از لحاظ دامداری، استعداد کشاورزی، منابع نفت و بعضی منابع ذی‌قیمت دیگر، یک استان بابرکت و ثروتمند است، و همچنین از لحاظ انسان‌های مؤمن و باهمت و شجاع، این قدر از لطف الهی برخوردار است، شما برادران و خواهران و جوانان و مردم این استان هم موظفید که نیروی کار و روح کار و تلاش را در بین خودتان زنده کنید. باید با همان روحیه‌ای که در میدان جنگ نشان دادید از بسیاری دیگر جلو هستید، در میدان کار و بازسازی هم نشان دهید که با دولت و مسئولین نهایت همکاری و تلاش مشترک را خواهید داشت. آنچه مهم است، این است که در این وضعیت جدید، شجاعت و قدرت اقدام ملت و مسئولین کشور ما، سهم بسیار بزرگ و مؤثری داشت. شما بودید که به خیلی از ملت‌ها شجاعت دادید. شما بودید که در مقابل توقعات بیجای زورگویان دنیا «نه» گفتید و این «نه» گفتن را دیگران هم تقلید کردند. امروز بحمدالله ملت ایران به خاطر شجاعت، ایستادگی، آگاهی و انسجام و وحدتی که دارد، از نظر مردم دیگر کشورها یک الگو است و بسیاری از ملت‌ها، ایران را یک الگوی برجسته به حساب می‌آورند.

امیدواریم که پروردگار عالم، این خیرات معنوی و این برکات بزرگ و بی‌حساب را بر این ملت شایسته، روز به روز بیشتر کند.

تصویر ماهواره‌ای استان کهگیلویه و بویراحمد

تصاویر ماهواره‌ای Landsat-7 از کل استان در سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۲ هجری شمسی گرفته شده است. در تصویر فوق که تحت عنوان تصویر گویا شده، شناخته می‌شود، خطوط آبی رنگ رودخانه‌ها، خطوط سیاه رنگ جاده‌ها و خطوط قهوه‌ای رنگ شبکه مختصات جغرافیایی را نشان می‌دهند. در این تصویر ماهواره‌ای زمین‌های زراعی دارای محصول به رنگ سبز روشن، باغات و اراضی جنگلی به رنگ سبز تیره و اراضی بایر و لم‌بزرع به رنگ سفید دیده می‌شوند.

(عکس از سازمان فضایی ایران)